

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z powództwa B.B.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
z udziałem zainteresowanego E. sp. z o.o. z siedzibą w P.
o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 28 września 2023 r.
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 16 września 2022 r., sygn. VII AGa 10/22

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od B.B. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia B.B. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE” lub „pozwany”) decyzją z 23 lutego 2018 r., nr [...] (dalej również: „decyzja”) orzekł, na podstawie art. 8 ust. 1 w związku z 7 ust. 1, art. 7 ust. 3 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 220 z

późn. zm.; dalej: „prawo energetyczne”) oraz w zw. z art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.; dalej: „k.p.a.”) po rozpatrzeniu wniosku B.B. (dalej: „skarżący” lub „powód”) o rozstrzygnięcie w sprawie dotyczącej odmowy zawarcia przez E. Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej: „operator”) umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii (farmy wiatrowej Komarowe o mocy przyłączeniowej 60 MW) planowanej w miejscowości K. (dz. nr [...]) Gmina G., że na operatorze nie ciąży obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii - farmy wiatrowej K. o mocy przyłączeniowej 60 MW.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył powód, zaskarżając ją w całości oraz zarzucając naruszenie art. 7 ust. 1 oraz ust. 3 prawa energetycznego, poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, niezgodne z zasadami logicznego rozumowania, polegające na niezasadnym przyjęciu, że:

1. brak było technicznych warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, podczas gdy należało uznać, że takie warunki istniały;
2. nieuwzględnienie w aktualnym Planie Rozwoju Przedsiębiorstwa wszystkich wymaganych inwestycji w sieci dystrybucyjnej powoduje brak podstaw ekonomicznych o których mowa w art. 7 ust. 1 prawa energetycznego;
3. przedsiębiorstwo energetyczne nie miało zagwarantowanych odpowiednich środków finansowych na modernizację infrastruktury sieciowej na potrzeby przyłączenia Elektrowni Wiatrowej K., podczas gdy, nie zostało to w żadnym stopniu nawet uprawdopodobnione.

Mając na względzie powyższy zarzut, skarżący wniósł o zmianę w całości zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie, że na operatorze ciąży obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych. Ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku wniósł on o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego

rozpoznania Prezesowi URE oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego:

1. oddalenie odwołania;
2. dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy;
3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
4. dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność oceny wpływu farmy wiatrowej Komarowo o mocy 60 MW na sieć elektroenergetyczną, w tym określenia niezbędnego zakresu budowy lub modernizacji sieci.

Zainteresowany operator wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od powoda na rzecz zainteresowanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Zainteresowany przyłączył się do stanowiska pozwanego.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 29 października 2021 r., [...] w pkt 1 oddalił odwołanie; w pkt 2 zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w pkt 3 zasądził od powoda na rzecz operatora kwotę 754 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; w pkt 4 nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 7 028,94 zł tytułem zwrotu wydatków.

Skarżący pismem z 23 grudnia 2021 r. wniósł apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 października 2021 r., [...] zaskarżając go w całości oraz zarzucając naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami logiki ocenę dowodów zebranych w sprawie i przyjęcie, że na ich podstawie można było na etapie postępowania administracyjnego przed Prezesem URE

oraz w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie prawidłowo ocenić istnienie warunków TE do przyłączenia K. do sieci E., podczas gdy z dowodów zebranych w sprawie wynikało, że takiej oceny nie można było dokonać zarówno na etapie postępowania administracyjnego (przed Prezesem URE), jak i w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie ze względu na brak możliwości dokonania oceny wpływu K. na sieć E., w tym oceny zakresu ewentualnych prac modernizacyjnych, niezbędnych do przyłączenia K. do sieci E. oraz ewentualnych kosztów tych prac, które to ustalenia wymagały sporządzenia dokumentu odpowiadającego swojemu zakresowi aktualnej Ekspertyzie Wpływu K. na sieć E., co zostało wskazane wprost w opinii biegłego, co ostatecznie doprowadziło do oddalenia odwołania skarżącego od decyzji Prezesa URE;

2. art. 479⁵³ § 2 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i oddalenie odwołania skarżącego od decyzji Prezesa URE, podczas gdy Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego powinien uznać jego odwołanie za zasadne i uchylić zaskarżoną decyzję ze względu na rażące naruszenie przy jej wydaniu prawa w postaci nieprzeprowadzenia (ponownie) przez Prezesa URE w sposób prawidłowy postępowania dowodowego w zakresie istotnych dla sprawy okoliczności, to jest ustalenia oceny wpływu K. na sieć E., w tym zakresu ewentualnych prac modernizacyjnych, niezbędnych do przyłączenia K. do sieci E., ewentualnych kosztów tych prac i konsekwencji istnienia Warunków TE;
3. naruszenie art. 7 ust. 8e prawa energetycznego, polegające na jego błędnym zastosowaniu i przyjęciu, że w niniejszym postępowaniu dla sporządzenia ekspertyzy wpływu lub dokumentu odpowiadającemu zakresowi aktualnej ekspertyzie wpływu koniecznym było złożenie przez skarżącego nowego wniosku o wydanie warunków przyłączenia do operatora, podczas gdy taki wniosek nie jest konieczny, a sporządzenie ekspertyzy wpływu albo dokumentu odpowiadającego ekspertyzie wpływu mogło zostać sporządzone w postępowaniu administracyjnym przed Prezesem URE, jak i w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie w ramach dowodu z opinii biegłego,

co doprowadziło do niesporządzenia dokumentu odpowiadającemu zakresowi aktualnej ekspertyzy wpływu w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie, nieprzeprowadzenia z niego dowodu na istotne dla sprawy okoliczności i w konsekwencji do oddalenia odwołania skarżącego od decyzji Prezesa URE, ewentualnie na wypadek nie podzielenia powyższych zarzutów naruszenie;

4. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez dokonanie dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny dowodów zebranych w sprawie i uznanie opinii biegłego (pisemnej opinii biegłego, uzupełniającej opinii biegłego i ustnej opinii biegłego) za wiarygodną, podczas gdy nie sposób było ją uznać za wiarygodną, ponieważ:
 1. nie odpowiadała na tezę dowodową określoną przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postanowieniach w przedmiocie jej dopuszczenia jako dowodu;
 2. była wewnętrznie sprzeczna;
 3. wykraczała w znaczący sposób poza tezę dowodową określoną przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postanowieniach w przedmiocie jej dopuszczenia jako dowodu,
 4. biegły wykroczył w niej w sposób rażący poza swoją rolę procesową, dokonując w niej ustaleń pozostających w wyłącznej gestii sądu;
 5. sporządzający ją biegły nie był bezstronny i konsekwencji dowód z niej powinien zostać pominięty przez Sąd Okręgowy w Warszawie, a dokonanie ustaleń na jej podstawie doprowadziło do oddalenia odwołania skarżącego;
6. art. 235² § 1 pkt 5 w zw. z art. 286 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez błędne zastosowanie i pominięcie wniosku skarżącego z pkt 1 *petitum* (zarzuty do uzupełniającej opinii biegłego) o zażądanie przez Sąd Okręgowy w Warszawie sporządzenia dodatkowej opinii przez innego biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki na okoliczność oceny wpływu K. na sieć elektroenergetyczną, podczas gdy wniosek o wyznaczenie nowego biegłego był zasadny ze względu na wady pierwotnie

sporządzanej opinii, co miało istotny wpływ na wynik sprawy w postaci braku dokonania istotnych ustaleń faktycznych i doprowadziło do oddalenia odwołania skarżącego;

7. art. 235² § 1 pkt 2 w zw. z art. 248 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez błędne zastosowanie i pominięcie wniosku skarżącego z pkt IV *petitum* zarzutów o zobowiązanie operatora przez Sąd Okręgowy w Warszawie do przedstawienia dokumentów na okoliczności oceny wpływu K. na sieć operatora, w tym oceny zakresu ewentualnych prac modernizacyjnych, niezbędnych do przyłączenia K. do sieci operatora i ostatecznie istnienia Warunków TE do przyłączenia K., co w konsekwencji doprowadziło Sąd Okręgowy w Warszawie do błędnych ustaleń faktycznych i oddalenia odwołania skarżącego;
8. art. 7 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 5 w zw. z art. 19 prawa energetycznego polegające na błędnej wykładni i przyjęcie, że nie istnieją Warunki TE do przyłączenia K. do sieci operatora, na którym nie ciąży publicznoprawny obowiązek przyłączenia K. do sieci, podczas gdy Warunki TE istniały, a w konsekwencji na operatorze spoczywał publicznoprawny obowiązek przyłączenia K. do jego sieci, co ostatecznie doprowadziło do oddalenia odwołania skarżącego;
9. art. 7 ust. 1 prawa energetycznego, polegające na błędnej wykładni i przyjęcie, że istnienie warunków technicznych przyłączenia jest niezależne od istnienia warunków ekonomicznych przyłączenia, podczas gdy w sytuacji kiedy dla spełnienia warunków technicznych przyłączenia należy przeprowadzić prace modernizacyjne sieci, a prace modernizacyjne nie są aktualnie prowadzone, przesłanka technicznych warunków przyłączenia traci samoistny charakter, a decydująca dla spełnienia warunków technicznych jest przesłanka warunków ekonomicznych, co doprowadziło Sąd Okręgowy do błędnego uznania, że Warunki TE nie istnieją i w konsekwencji do oddalenia odwołania B.B. od Decyzji Prezesa URE.

W konsekwencji podniesionych zarzutów powód wniósł o zmianę wyroku w całości poprzez uwzględnienie odwołania skarżącego i uchylenie decyzji w całości oraz zasądzenie od Prezesa URE i operatora na jego rzecz kosztów postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie, w tym kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie obliczonymi zgodnie z art. 98 k.p.c. Powód wniósł ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie odwołania skarżącego oraz zmianę zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, że operator ma obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii oraz zasądzenie od Prezesa URE i operatora na jego rzecz kosztów postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie, w tym kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie obliczonymi zgodnie z art. 98 k.p.c., względnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na apelację operator wniósł o jej oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz operatora kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelktualnej (dalej: „Sąd Apelacyjny w Warszawie”) wyrokiem z 16 września 2022 r., [...] w pkt 1 oddalił apelację powoda; w pkt 2 zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym; w pkt 3 zasądził od powoda na rzecz operatora kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Uzasadniając motywy podjętego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny w Warszawie wyjaśnił, że przedmiotem sporu była formalna i materialna poprawność ukształtowania przez Prezesa URE obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie istota

postępowania sądowego z odwołania od decyzji Prezesa URE powoduje, że ustalenia faktyczne leżące u podstaw wydania zaskarżonej decyzji mogły być uzupełniane w toku postępowania. Cezurę dla ustalenia stanu faktycznego sprawy stanowi bowiem data wydania decyzji. Analogicznie przedstawia się też kwestia stanu prawnego, według którego oceniana jest legalność i celowość decyzji. Powyższe nie oznacza jednak, że w sprawach z zakresu regulacji na rynku wyłączone jest stosowanie art. 316 § 1 k.p.c. Powołany przepis będzie bowiem miał zastosowanie, gdy po wydaniu decyzji przez Prezesa URE, zmiana stanu faktycznego i prawnego była tak istotna, że bez jej uwzględnienia nie byłoby możliwe wydanie właściwego wyroku. W odniesieniu do zmiany stanu faktycznego ciężar udowodnienia w postępowaniu sądowym spoczywa na skarżącym.

Odnosząc się do powyższego Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że w niniejszej sprawie powód nie wykazał zmiany stanu faktycznego. Wyznacznikiem stanu prawnego była więc data wydania zaskarżonej decyzji. Sąd Apelacyjny w Warszawie przypomniał następnie, że podstawę rozstrzygnięcia stanowił materiał dowodowy zebrany w postępowaniu przed Prezesem URE, uzupełniony w toku postępowania odwoławczego i prawidłowo oceniony przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 7 ust. 8e prawa energetycznego Sąd Apelacyjny w Warszawie wyjaśnił, że zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu w przypadku urządzeń, instalacji lub sieci przyłączanych bezpośrednio do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV sporządza się ekspertyzę wpływu tych urządzeń, instalacji lub sieci na system elektroenergetyczny. Ekspertyza wpływu przyłączenia obiektu na sieć była sporządzana przed wydaniem warunków przyłączenia, tym samym zarzut skarżącego był bezpodstawny, ponieważ on sam w trakcie postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie przejawiał inicjatywy dowodowej (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 września 2005 r., III SZP 2/05). W toku postępowania odwoławczego inicjatywę dowodową w zakresie podważenia ustaleń dokonanych przez Prezesa URE wykazuje bowiem przedsiębiorca. Z kolei ciężar obrony ustaleń faktycznych leżących u podstaw rozstrzygnięcia podjętego przez organ regulacji energetyki spoczywa na Prezesie URE. W ocenie

Sądu Apelacyjnego w Warszawie, powód nie zgadzając się z rozstrzygnięciem Prezesa URE winien więc wykazać, że przesłanki z art. 7 ust. 1 prawa energetycznego wbrew ustaleniom organu zostały spełnione. Ponadto Sąd Apelacyjny w Warszawie zwrócił uwagę na opinię Prezesa URE, który uznał, że przyłączenie K. do sieci elektroenergetycznej operatora byłoby możliwe dopiero po dokonaniu jej modernizacji (przebudowy linii B. do wymaganych parametrów 240 mm²/800 C, która była niezbędna dla bezpiecznego i efektywnego przyłączenia K.). Inwestycje w tym przedmiocie nie zostały jednak wykonane, a tym bardziej zaplanowane, zaś modernizacja sieci nie znalazła się w planie rozwoju przedsiębiorstwa operatora, a ponadto nie zostało zapewnione przez Prezesa URE ich całościowe finansowanie poprzez zatwierdzenie bądź zagwarantowanie odpowiedniego podwyższenia stawek i opłat taryfowych. Ponadto w niniejszej sprawie warunki przyłączenia oraz ekspertyza wpływu nie były aktualne, zaś niezbędne prace wskazane w dotychczasowych warunkach przyłączenia nie zostały przeprowadzone. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyjaśnił następnie, że dopuszczony do postępowania dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki na okoliczność oceny wpływu farmy wiatrowej Komarowo o mocy 60MW na sieć elektroenergetyczną (w tym określenia niezbędnego zakresu budowy lub modernizacji sieci) potwierdził konieczność przeprowadzenia modernizacji sieci elektroenergetycznej 110kV przed przyłączeniem K. w celu zapewnienia bezpieczeństwa jej funkcjonowania. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie biegły sporządził opinię wyczerpującą, która wyczerpała też tezę dowodową i ustaliła kluczowy dla rozstrzygnięcia fakt, że inwestycje konieczne dla bezpiecznego przyłączenia K. nie zostały dotychczas przeprowadzone. Sąd Apelacyjny w Warszawie podkreślił, że ustalenie, czy istnieją warunki techniczne i ekonomiczne należy do kompetencji Prezesa URE na etapie postępowania administracyjnego oraz sądu na etapie postępowania sądowego. W tym zakresie biegły nie był uprawniony do formułowania wniosków, niemniej jednak nawet pominięcie tej części wniosków opinii nie wpłynęło na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy. W ocenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie brak było podstaw do przyjęcia, że uznanie za wiarygodną przedmiotowej opinii biegłego stanowiło przekroczenie swobodnej oceny dowodów, poprzez uchybienie zasad

logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Opinia została wykonana w sposób rzetelny, zaś jej wnioski były logiczne oraz przejrzyste i umotywowane. Brak też było podstaw do uznania, że biegły był stronnicy. Sąd Apelacyjny w Warszawie uznał, że dalsze postępowanie dowodowe w zakresie zobowiązania operatora do przedstawienia dokumentów było zbędne wobec ustalenia, że warunki techniczne nie były spełnione już wobec samego faktu braku przystosowania sieci elektroenergetycznej (koniecznego do bezpiecznego przyłączenia i korzystania przez farmę wiatrową z sieci, co zostało określone w warunkach przyłączenia z 2007 r., a także potwierdzone w opinii biegłego wydanej w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie). Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny w Warszawie uznał, że publicznoprawny obowiązek przyłączenia do sieci podmiotu ubiegającego się o przyłączenie wynikający z art. 7 ust. 1 prawa energetycznego nie ma charakteru bezwzględnego, gdyż przedsiębiorca energetyczny, zajmujący się przesyłaniem lub dystrybucją energii jest zobowiązany do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o to na zasadach wskazanych w tym przepisie, a jest zwolniony z tego obowiązku w sytuacjach wskazanych w prawie energetycznym, czyli gdy brak jest warunków technicznych lub ekonomicznych przyłączenia, żądający zawarcia umowy nie spełnia warunków przyłączenia do sieci i odbioru; ubiegający się o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których energia ma być dostarczana. Nie ulegało przy tym wątpliwości, że samodzielnie postrzegana przesłanka technicznych warunków przyłączenia odnosiła się do istniejącej już w dacie wydawania warunków przyłączenia możliwości przyłączenia nowo budowanej instalacji wytwórczej do sieci przedsiębiorstwa obciążonego obowiązkiem zawarcia umowy przyłączeniowej. Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził nadto, że przesłanka technicznych warunków przyłączenia jest spełniona, gdy warunki takie zaistnieją w planowanej dacie zawarcia umowy przyłączeniowej w związku z prowadzonymi przez przedsiębiorstwo sieciowe pracami modernizacyjnymi. W przypadku, gdy prace takie nie są prowadzone (ewentualnie planowane z terminem realizacji pozwalającym na przyłączenie nowej instalacji w terminie określonym w warunkach przyłączenia), przesłanka technicznych warunków przyłączenia traci samoistny

charakter, gdyż o tym czy i kiedy takie warunki zaistnieją decydować będzie przesłanka ekonomicznych warunków przyłączenia, która rzutuje na zakres obowiązku sfinansowania przez przedsiębiorstwo sieciowe prac niezbędnych do przyłączenia nowych instalacji wytwórczych. Powyższe wskazało zdaniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie, że warunki techniczne istnieją nie tylko wówczas, gdy przyłączenie możliwe jest bez modernizacji sieci, ale również wtedy, gdy do jego realizacji konieczna jest jej wcześniejsza modernizacja. Wówczas jednak konieczne jest zaistnienie po stronie zainteresowanego możliwości sfinansowania takiej modernizacji sieci, aby możliwe było przyłączenie farmy wiatrowej. Końcowo Sąd Apelacyjny w Warszawie wyjaśni, że powód nie udowodnił, by inwestycje niezbędne do przyłączenia jego farmy wiatrowej przewidziane były w planach lub założeniach do planów, o których mowa w art. 19 i art. 20 prawa energetycznego. W konsekwencji Prezes URE niewadliwie zakwalifikował zaistniały stan jako uzasadniający odmowę nakazania zawarcia umowy z zainteresowanym, ponieważ nie zostały spełnione ekonomiczne warunki przyłączenia farmy powoda do sieci.

Biorąc pod uwagę powyższe, powód na zasadzie art. 398⁴ § 2 k.p.c. oraz art. 398⁹ § 1 pkt 1 i art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W ocenie powoda w sprawie występują następujące istotne zagadnienia prawne:

1. czy w postępowaniu toczącym się przed Prezesem URE na podstawie art. 8 ust. 1 prawa energetycznego, jak i w postępowaniu sądowym, toczącym się w skutek odwołania od decyzji Prezesa URE wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 prawa energetycznego, jest konieczne sporządzenie nowej ekspertyzy wpływu, o której mowa w art. 7 ust. 8e prawa energetycznego lub dokumentu jej odpowiadającego w postaci opinii biegłego w sytuacji, gdy ekspertyza wpływu, na podstawie której wydano decyzję Prezesa URE, opinię biegłego w sprawie, wyroki sądów obu instancji zawiera nieaktualne dane (została sporządzona około 13 lat przed wydaniem decyzji Prezesa URE, kiedy sieć elektroenergetyczna miała inny układ, a obecnie w sieci pojawiło się wiele farm wiatrowych, których ekspertyza nie uwzględniała) oraz była podstawą ustaleń we wcześniejszym postępowaniu w tym samym

- przedmiocie, które zakończyło się uchYLENIEM decyzji Prezesa URE na drodze sądowej, a pomimo tego była podstawą rozstrzygnięć w obecnej sprawie?
2. czy dla istnienia warunków technicznych i ekonomicznych dla przyłączenia odnawialnego źródła energii - farmy wiatrowej do sieci elektroenergetycznej oraz dla istnienia obowiązku rozbudowy sieci przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 7 ust. 5 prawa energetycznego, w celu przyłączenia źródła energii do sieci treść założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, o których mowa w art. 19 prawa energetycznego obok wskazania farmy wiatrowej mającej stanowić źródło zaopatrzenia gminy w energię elektryczną powinna zawierać wykaz konkretnych linii elektroenergetycznych znajdujących się na obszarze danej gminy lub na obszarze innych gmin i województw, które należy zmodernizować w celu przyłączenia wskazanej w tych założeniach farmy wiatrowej, czy też dla stwierdzenia istnienia warunków technicznych i ekonomicznych oraz obowiązku ewentualnej rozbudowy sieci przez przedsiębiorstwo energetyczne wyłącznie wskazanie w założeniach, o których mowa w art. 19 prawa energetycznego, farmy wiatrowej jako źródła zaopatrzenia w energię elektryczną gminy jest wystarczające?
 3. czy istnienie warunków ekonomicznych przyłączenia jest uzależnione od treści aktualnych planów rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego, o których mowa w art. 16 ust. 1 prawa energetycznego, w sytuacji, gdy linie elektroenergetyczne, wymagane w ocenie przedsiębiorstwa energetycznego do modernizacji w celu przyłączenia odnawialnego źródła energii - farmy wiatrowej, były uwzględniane w przeszłych planach rozwoju tego przedsiębiorstwa energetycznego, przedsiębiorstwo to uzyskało na ich modernizację środki pochodzące z zatwierdzonych przez Prezesa URE taryf, o których mowa w art. 46 prawa energetycznego, a mimo to modernizacje tych linii elektroenergetycznych nie zostały przeprowadzone przez przedsiębiorstwo energetyczne, a następnie nie były ujmowane w całości lub w części w kolejnych planach rozwoju tego przedsiębiorstwa energetycznego?

Biorąc pod uwagę powyższy powód uznał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec wydania wobec powoda ewidentnie wadliwego orzeczenie, które istotnie godzi w jego interes. Oczywista zasadność niniejszej skargi kasacyjnej wyraża się w naruszeniu przez Sąd Apelacyjny w Warszawie norm prawa procesowego, a naruszenie to nie budzi wątpliwości i daje się stwierdzić na pierwszy rzut oka, nawet bez istotnego wgłębiania się w szczegóły sprawy. Ewidentne nieprawidłowości w postępowaniu przeprowadzonym przez Sąd Apelacyjny w Warszawie uniemożliwiły wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia. Nie zostały też naprawione, pomimo aktywnego przejawiania przez powoda inicjatywy dowodowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Podkreślić przy tym należy, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego zasadniczym celem jest ochrona interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa. Konsekwentnie przedmiotem merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy powinny być te skargi kasacyjne, które dotyczą spraw najpoważniejszych, wpływających na rozwój i kształtowanie systemu prawnego (zob. wyrok TK z 31 marca 2005 r., SK 26/02).

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 4 k.p.c., czyli na wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Przed rozpatrzeniem wniosku poczynić należy kilka uwag natury ogólnej. W odniesieniu do przesłanki występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie, wskazuje się, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej podstawie implikuje konieczność jasnego sformułowania zagadnienia prawnego, a także przedstawienia argumentów prawnych, które wykazują możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Dodatkowo wymaga się, aby zagadnienie prawne: było sformułowane na podstawie okoliczności mieszczących się w stanie faktycznym sprawy, wynikających z dokonanych przez sąd ustaleń, zostało przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi (możliwej do zastosowania przy rozstrzyganiu innych sporów), pozostawało w związku z rozpoznawaną sprawą, a także dotyczyło zagadnienia budzącego poważne wątpliwości. Wymaga się zatem, aby skarżący przytoczył argumenty prawne uzasadniające tezę o „istotności” zagadnienia. Nie wystarczy samo wskazanie przepisu prawa, którego dotyczy zagadnienie prawne, konieczne jest przedstawienie pogłębionej analizy prawnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01; 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07; 20 lutego 2019 r., IV CSK 351/18). Na ocenę stopnia istotności zagadnienia wpływ ma istnienie rzeczywistych i poważnych wątpliwości interpretacyjnych, które nie doczekały się wykładni w orzecznictwie sądów, jak również istnienie orzeczeń wskazujących na występowanie rozbieżności na tle interpretowanych przepisów prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15; 20 lutego 2019 r., V CSK 351/18). Nieodzowne jest przy tym, wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa, a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II ZC 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Skarga kasacyjna jest natomiast oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby

dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia SN z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01 i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie SN z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Sąd Najwyższy stwierdza w świetle powyższego, że skarżący nie sporządził w sposób prawidłowy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wynika z niego bowiem, że jako podstawę przedsądu wskazał on jednocześnie konieczność wykładni przepisów budzących poważnie wątpliwości oraz zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c.). Sąd Najwyższy przypomina, że nie może być skuteczny zabieg, którym w niniejszej sprawie posłużył się powód, a który polega na połączeniu przesłanki oczywistej zasadności skargi z wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie SN z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13. Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13). Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a stosownie do art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018, poz. 265) obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

[ms]